

Elikaduraren inguruko ahalduntzea (eta III): **Oreka**

FITXA
41

Helburuak

- IKASLEAK ELIKADURA OSASUNGARRIAREN INGURUAN AHALDUNTZEA.
- ELIKADURAREN INGURUKO OINARRIZKO EZAGUTZAK ETA KONTSUMO-OHITURA OSASUNGARRIAK IRAKASTEA.
- IKASLEAK EUREN ELIKADURAREN GAINEKO ARDURAREN INGURUAN KONTZIENTZIATZEA.
- AUTOZAINKETA ETA OSASUN ARLOKO PROFESIONALEN ESKU-HARTZEA ESKATZEN DUTEN ELIKADURA-NAHASMENDUAK DETEKTATZEKO GAITASUNA.
- ELIKADURAREN INGURUKO IKASLEEN AHALDUNTZEA FAMILIA-ESPARRURA ERAMATEA.

Ikastaroak eta arloak/Eremuak/Materiak _____

DBHko 3. eta 4. maila eta Batxilergoa.

- Natura-zientziak.
- IKT.
- Biologia. Kultura Zientifikoa.
  - Giza elikadura. Elikadura-ohitura osasungarriak.
  - Bizimodu osasungarriak.

Gomendatutako adina _____

14-18 urteko ikasleak.

Jardueraren deskribapena/Metodologia _____

Ikasleek gosaria diseinatu ondoren, nutrizio-oreka landuko da: erreferentziazko hainbat tresna erabil daitezke, hala nola nutrizio-piramideak edo plater osasungarriak (ikusitako material lagungarrian).

Gosaria egunean zehar gomendatutako bost otorduetako bat baino ez da. Horregatik, mantentzeak eta kaloriak orekatzen ikasi behar da, bost otorduetan (gosaria, hamaiketakoak, bazkaria, askaria eta afaria) banatzeko eta, horrela, osotasunean oreka bat lortzeko.

Ikasle bakoitzak bere aldagai antropometrikoak ezagutzeko (klasean edo etxean pisatu eta neurtuko dira) eta bere jarduera fisikoa sailkatzea proposatuko da, eguneroko kaloria-beharrak kalkulatu ahal izateko.

Eskola-menuak eta horien eduki kalorikoak eskuragarri badaude, prestatutako gosariaren mantentzeak motak eta kaloriak orekatzea eta proportzioak zein mantentzeak egokitzea proposatuko da, gainerako otorduak ahaztu gabe. Oreka kualitatiboa (elikagai-taldeak, nutriente-motak) eta kuantitatiboa (errazioen tamaina, kaloria ekarpena) azpimarratuko dira: jaten denaren eta jaten den kantitatearen garrantzia.

Aukeratu
osasuntsu jatea
Zu irabazle!

Elige
comer sano
¡Tú ganas!

Euskadi, auzolana, bien común

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

OSASUN SAILA

DEPARTAMENTO DE SALUD

Jarduera fisikoa sustatuko da, ohitura osasungarri gisa eta dieta doitzeko funtsezko elementu gisa.

Ikasle bakoitzak bere gosaria berrikusi eta egokituko du, oreka lortzeko, edo are hobeto, oreka hori lortzeko egunean zehar ahorakinak nola osatu pentsatuko du. Gosariaren diseinu berria edo erabakitako gainerako aldaketak familiarekin partekatuzera animatuko ditugu.

Feedbacka egiteko eska daiteke, baldin eta ikasgelan egindako plangintza berriak etxera eraman badira eta bertan ezarri badira, bai osorik bai zati batean, bai ikasleentzat bakarrik bai familia osoarentzat.

Egutegi eredu/Iraupena _____

3 ordu, 2-3 saiotan banatuta.

Jarduera-eremua _____

Eskolako jangela Ikasgela Etxea Beste bat

Beharrezko baliabideak _____

Giza baliabideak:

Tutorea.

Materialak:

Ordenagailua (kaloria-kontsumo programak).
Metroa eta pisua (aukeran).

Ebaluazio-metodoa/Adierazleak _____

Ebaluazio jarraiaren bidez, ondorengo hau baloratuko da:

- Ikasleak gai izan diren euren nutrizio-beharrak euren jardueraren eta aldaera antropometrikoen arabera kalkulatzeko.
- Ikasleak gai izan diren euren ahorakinetan, oro har, oreka eskema orokor bat planteatzeko, elikagai-multzoen, nutrienteen, errazioen tamainaren eta kaloria ekarpenaren inguruko aholkuak aintzat hartuta.
- Ikasleek euren ahorakinak hobetu dituzten eta/edo euren familiaren elikaduran pautu horiek aplikatu dituzten.

Informazio gehiagorako (aurretzako esperientziak, material lagungarria, bibliografia...) _____

Errazioen kalkulua:

- <http://www.caloriasdiarias.es/>
- <https://es.calcuworld.com/calculadora-nutricional/calculadora-de-calorias-harris-benedict/>
- <https://fundaciondelcorazon.com/nutricion/calculadoras-nutricion.html>
- <https://estilsdevidasaludables.blogspot.com/2016/01/calcular-raciones-alimentarias-al.html>
- https://www.aragon.es/estaticos/GobiernoAragon/Organismos/ServicioAragonesSalud/Areas/03_Informacion_al_profesional/02_Calidad/Calculadora%20raciones.xls

Erreferentziazko tresnak:

- https://www.euskadi.eus/contenidos/informacion/salud_alimentacion_saludable/es_def/adjuntos/kartela-oso-gastelaniaz.pdf
- https://cdn1.sph.harvard.edu/wp-content/uploads/sites/30/2015/02/Spanish_General_HEP_Feb2015.jpg
- <http://www.nutricioncomunitaria.org/media/noticias/7/imgs/foto.jpg>
- http://www.consumer.es/web/es/alimentacion/aprender_a_comer_bien/alimentos_a_debate/2013/02/13/215795.php
- http://www.aecosan.msssi.gob.es/AECOSAN/docs/img/nutricion/Piramide_NAOS.jpg
- <https://medicinainformacion.com/wp-content/uploads/2018/04/tabla-de-alimentos.pdf>

ALDAGAI
ANTROPOMETRIKO
(Pisua, altuera)

